

RAPORT I ANALIZA WYNIKÓW EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ W ROKU SZKOLNYM 2017/2018

Działania szkoły związane ze wzmocnieniem bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w obszarze bezpiecznego korzystania z cyberprzestrzeni, w tym z portali społecznościowych.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 6 sierpnia 2015 r.

w sprawie wymagań wobec szkół i placówek

Na podstawie art. 21a ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.2)) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wymagania wobec publicznych szkół i placówek, dotyczące realizacji niezbędnych działań, o których mowa w art. 21a ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

§ 2. Wymagania, o których mowa w § 1, stanowią załącznik do rozporządzenia.

§ 3. Przepisy rozporządzenia stosuje się odpowiednio do niepublicznych szkół i placówek.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2015 r.

WYMAGANIE 5: Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne.

Szkoła lub placówka realizuje działania wychowawcze i profilaktyczne, które są dostosowane do potrzeb uczniów i środowiska. Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu.

Zasady postępowania i współżycia w szkole lub placówce są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły i placówki oraz rodziców.

W szkole lub placówce są realizowane działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność szkoły lub placówki.

W szkole lub placówce, wspólnie z uczniami i rodzicami, analizuje się podejmowane działania wychowawcze i profilaktyczne, w tym mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. Ocenia się ich skuteczność oraz, w razie potrzeb, modyfikuje.

Termin realizacji: wrzesień 2017 – marzec 2018

Charakterystyka wymagań:

Skuteczność podjętych działań związanych z poprawą bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w obszarze bezpiecznego korzystania z cyberprzestrzeni

Powszechność poczucia bezpieczeństwa w Internecie

Cele ewaluacji:

Poprawa funkcjonowania szkoły w zakresie działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w obszarze bezpiecznego korzystania z cyberprzestrzeni, w tym z mediów społecznościowych (uczniowie czują się bezpiecznie, wiedzą jak reagować w razie zagrożeń powodowanych agresją elektroniczną, do kogo zwrócić się o pomoc w razie niebezpieczeństwa, w szkole prowadzi się edukację uczniów, rodziców i nauczycieli w tym zakresie, rodzice i nauczyciele współpracują w zakresie bezpiecznego korzystania z cyberprzestrzeni).

Pytania kluczowe ewaluacji:

1. Jaki jest poziom poczucia bezpieczeństwa w szkole w zakresie agresji elektronicznej?
2. Jakie formy cyberprzemocy w szkole pojawiają się najczęściej?
3. Które działania szkoły z zakresu profilaktyki agresji i przemocy w szkole okazały się najskuteczniejsze? Które należy kontynuować, a które nie?
4. Czy uczniowie znają i stosują zasady bezpiecznego korzystania z portali społecznościowych?

Metody badawcze i próba badawcza:

Ankieta

Dyskusja

Burza mózgów

WNIOSKI

Po analizie ankiet, przeprowadzeniu rozmów z psychologami i pedagogiem szkolnym (akcja informacyjna, liczne warsztaty i spotkania z psychologami, zajęcia z tematyką cyberprzemocy na lekcjach informatyki, ankiety) nasunęły się następujące wnioski:

- uczniowie naszej szkoły w około 92% czują się bezpiecznie w szkole, większość nie spotkała się z cyberagresją, są to sporadyczne przypadki. Według rodziców, uczniowie najczęściej obrażają się poprzez wysyłanie SMSów, przez komunikatory (8%), w grach online (6%), wykluczając się z grona znajomych. Według nauczycieli zjawiska te występują częściej tak zadeklarowało około 25% ankietowanych nauczycieli (wyzwiska na czacie 12,1%, grając w gry online 18,2%).
- Uczniowie spędzają bardzo dużo czasu przed komputerem, w kontekście preferencji zdrowotnych i zakresu znajomości programów Internetowych dziecka uczącego się w szkole podstawowej.
- Uczniowie zazwyczaj korzystają z Internetu w domu, co daje możliwość pełnej kontroli treści, do jakich mają dostęp, na co należy zwrócić uwagę podczas zebrań z rodzicami. W domu korzystają z czatów, forów Internetowych, grają w gry.
- Dzieci wykorzystują w ponad połowie przypadków komputer do gier. I właśnie podczas gier są ofiarami obraźliwych i ośmieszających treści 15,7%.
- Najwięcej zagrożeń wynika z uczestnictwa w grach online realizowanych w domu, osoby obrażane często również obrażały słownie innych uczestników gier (uczniowie klas IV-VII).
- Uczniowie klas młodszych 1-3 mają dużą świadomość dobrych i złych stron korzystania z Internetu, głównie zwracając uwagę na uzależnienie od Internetu, gier online i zmniejszającej się ilości czasu spędzanego z rodziną. Jednocześnie wymieniają pozytywne aspekty korzystania z sieci (można robić zakupy, dostęp do informacji, można oglądać filmy, zdjęcia, możemy do siebie dzwonić, pisać, można grać w gry, ułatwia życie, dostęp do poczty).
- Wielu uczniów korzystających z Facebook'a robi to za zgodą rodziców, mimo braku zgodności z prawem. Temat do rozmów podczas spotkań z rodzicami.
- Szkoła prowadzi edukację uczniów w zakresie bezpiecznego korzystania z cyberprzestrzeni; uczniowie wiedzą kogo i dlaczego należy powiadomić o przykrych zdarzeniach

związanych z cyberprzemocą, (program Sieciaki.pl), znają konsekwencje wynikające z zamieszczanie niewłaściwych treści w Internecie. (Liczne warsztaty i programy na terenie szkoły).

- nauczyciele reagują na zgłoszenie cyberprzemocy, znają procedury, często poruszają ten problem podczas godzin wychowawczych, informują rodziców, przeprowadzają rozmowy z psychologami, wspierają uczniów, radzą jak postąpić w takich sytuacjach.

Rekomendacje

- w dalszym ciągu należy wprowadzać działania profilaktyczne w szkole i uświadamiać całej społeczności szkolnej (uczniom, rodzicom, nauczycielom) zasady korzystania i zagrożenia wynikające z korzystania z Internetu, a co za tym idzie i z telefonów z dostępem do Internetu (zakaz korzystania z telefonów w szkole), który jest popierany przez ankietowanych uczniów i rodziców.
- należy przypominać procedurę reagowania w szkole na zjawisko cyberprzemocy, podejmować interwencję w każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia cyberprzemocy.
- Wielu uczniów korzysta z Internetu, nie znajdując alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego – temat na lekcje wychowawcze: Z jakimi problemami boryka się współczesny uczeń i dlaczego w ich rozwiązywaniu pomaga Internet ?
- Uczniowie postrzegają Internet, jako jedną z przyczyn ograniczania realnych kontaktów międzyludzkich – debata na temat ich jakości w kl. I – VIII.
- Prezentowanie uczniom pozytywnych aspektów korzystania z Internetu, pomoc w nauce, szukanie informacji, muzea online etc.
- Rodzicom należy zwrócić większą uwagę na to jakie strony internetowe odwiedzają ich dzieci, i ile czasu spędzają przed komputerem podczas zebraniach z rodzicami/ stronie szkoły należy zaprezentować:
- film Fundacji Dzieci Niczyje (Link do filmu <http://edukacja.fdn.pl/d43be140-c643-4589-b07f-c086b5710202/Extras/naduzywanie.mp4>).
- raport: Bezpieczeństwo dzieci korzystających z Internetu na zlecenie Telekomunikacji Polskiej przygotowanej przez FUNDACJĘ DZIECI NICZYJE we współpracy z ekspertami,